

LYS – 3

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI TESTİ

1. Bu testte 56 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bazı eleştirmenlerimizin gayretleri sırf bir eserdeki yanlışlıkları, aksaklıkları bulmak, ortaya koymak içindir; onların yazılarını okuyunca dişe dokunur hiçbir şey yokmuş bu yapıtta, düşüncesine tutsak olursunuz âdeta. Bu tutum, eleştirmenlerin, yapıtın güzelliklerine, başarısına kör ve sağır kalmalarından kaynaklanır.

Yukarıdaki parçada “kör ve sağır kalmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Görmezden gelmek
- B) İnce eleyip sık dokumak
- C) Toplumun sesine kulak vermemek
- D) Bilinçli yaklaşmamak
- E) Ayrıntıları fark etmemek

2. **Aşağıdakilerin hangisinde anlatılanlar ayraç içinde verilenlerle uyuşmamaktadır?**

- A) Bilge Karasu, anlatısında derin yataklı, sessiz bir akarsudur. (anlatımda yoğunluğu yeğleme)
- B) Dilde ustalaşmanın simgesi olarak adını kazımıştır belleklere. (akıllarda dil yetkinliği ile kalma)
- C) Çetin, kendini kolay ele vermeyen, okurunu hep te-tikte tutan metinlerle karşımıza çıkmıştır. (sürükleyici olma)
- D) Vitrinden düşmemek uğruna değerden düşmenin züppelik olacağını, yazdıklarıyla kanıtlamış ve “bilge”ce kalmayı yeğlemiştir. (sanatından ve kişiliğinden ödün vermeme)
- E) Yaratıklarıyla yılların sınavından geçmiş, yüzünü geleceğe dönmüştür. (kalıcılığı yakalama)

3. (I) Durum öyküsünün en unutulmaz ismi Sait Faik'in önemli bir eseridir "Kayıp Aranıyor". (II) "Kayıp Aranıyor"un roman mı yoksa uzun hikâye mi olduğu tartışılıyor, ben ikincisine katılıyorum. (III) Eser ne olursa olsun, kişiler Sait Faik'in kişileridir ve gerçektir. (IV) Sait Faik'in genel havasına uygun düşün bu kitapta bazı boşluklar da görülmektedir. (V) Eserde yazarın kişisel düşüncelerine ve çevresindeki bazı gerçeklere de yer verilmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde değerlendirme yapılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. (I) Halk dilinin, deyimlerinin bir çekiciliği, bir güzelliği var elbette. (II) Yine de kapılmamalıyız ona, hatta kaçınmalıyız ondan. (III) Halk dili, halk deyimleri; şairi, yazarı kolaycılığa düşürüyor. (IV) Bakın şu "efkârlı" sözcüğüne; Orhan Veli bir iki kere kullandı onu, sözcük hoşumuza gitti. (V) Ama şimdi genç şairlerin hepsi kullanıyor, ne kadar tatsızlaştırdı bu durum "efkârlı" sözcüğünü.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir beğeniden söz edilmiştir.
B) II. cümlede, bir öneride bulunulmuştur.
C) III. cümlede, bir saptama söz konusudur.
D) IV. cümlede, Orhan Veli tanık gösterilmiştir.
E) V. cümlede, bir durumun doğurduğu olumsuzluk belirtilmiştir.

5. (I) Şiir değiştirir insanı; bir okuyucu sevdiği şairi tanımadan önce başka, tanıdıktan sonra başka bir insandır. (II) Çok etkilendiğiniz, sizi sarhoş eden şiirlerle ilk karşılaşmalarınızı bir düşünün: Gece ise okuduğunuz an, uykunuz açılır; yakınlarınıza bir daha, bir daha okuyup çoğalır, çağlarsınız duygu denizlerinde. (III) Âdeta sevdiklerinizle paylaşmak istediğiniz bir Ege rüzgândır artık o. (IV) Şiirin size verdiği bu coşkunun nedeni, duyarlılığınızı dile getirmesi, kendinizde var sandığınız duygularınızın çözülmesidir. (V) İplik iplik çözülme, duygu okyanusunda bir balık olma hâlidir bu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir çıkarım söz konusudur.
B) II. cümlede, konuyla ilgili bir örnekleme yapılmıştır.
C) III. cümlede, benzetmeye başvurulmuştur.
D) IV. cümlede, bir kanıksama söz konusudur.
E) V. cümlede, dil sanatsal işlevde kullanılmıştır.

6. Başarılı olmanın tek koşulu vardır: Çalışmak... Dünyada
I II
çalışmadan başarıya ulaşmış kişilere rastlamak neredeyse
imkânsızdır. "Yarın, yorgun insanların değil, rahatına kıyan-
III
larındır." sözünü duymadınız mı yoksa?
IV V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Rıza, çok sevdiği çocuklarını sık sık parka götürüyordu. Maltepe'deki parka gitmek için çocukları hazırlamaya
I

başladı. Her şey çok güzel gidiyordu ki müdür Adnan Bey
II III IV

saat 15.00'te toplantı olduğunu hatırlattı ona.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Sonsuza doğru bir yolculuktu bu sanki. (II) Bitmez tükenmez gibi görünen rayların üzerine vuran ışık gözlerimi kamaştırıyordu. (III) Yalnızlığın sevimsizleştirdiği istasyona iyice yaklaşmıştık. (IV) İstasyon, iki tarafı çıplak dağlarla çevrili bu upuzun ovanın tam orta yerinde küskün duruyordu. (V) Etraftaki yapraksız akasyalarla daha zavallı görünüyordu bu soğuk bina.

Bu parçadaki cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlelerin yüklemine türü addır.
B) II. cümlelerin öznesi sıfat-fiil grubudur.
C) III. cümle dolaylı tümleş, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur.
D) IV. cümle, birleşik yapı bir eylem cümlesidir.
E) V. cümlelerin yüklemi birleşik zamanlı bir eylemdir.

9. Efsaneler, halkın hayal gücünden esinlenilen olayların hikâye edildiği bir türdür.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) İçinde zarf tümleci bulunan bir cümledir.
B) Fiilden isim yapma eki almış sözcükler vardır.
C) Birleşik yapı, kurallı bir cümledir.
D) Zincirleme ad tamlamasına yer verilmiştir.
E) Edilgenlik eki kullanılmıştır.

10. Gençlik döneminde ben de diğer arkadaşlarım gibi
I

sanat tarihine ilgi duymuştum. Zaten o yıllarda bu alana
II III

ilgi duymayan da yok gibiydi. Hatta pek çok öğrenci yıllık
IV V

ödevini sanat tarihinden alırdı.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi tür yönüyle ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. “Aydın” sözcüğü çok genel ve saklı bir anlam taşır. Hangi düzeydeki bilgili ve okumuş insana aydın diyoruz? Sadece bilgili olana bu niteliği vermek doğru mudur? İlkokul, lise veya üniversite mezunu olan birine “aydın” diyemez miyiz ya da derin bilgisi olmadığı hâlde günlük fıkralarında bütün dünya sorunlarını çözdüğünü sanan ve güya halkı aydınlatan bir gazeteciye “aydın” demek ne kadar doğrudur? Her gün kullanılan, anlamı belli sanılan pek çok sözcük gibi “aydın” sözcüğü de üzerine varılınca aldatıcı bir parıltıdan başka bir şey ifade etmiyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eleştirel bir üslup içermektedir.
- B) Kişisel görüşler dile getirilmiştir.
- C) Anlam soru cümleleriyle etkileyici kılınmıştır.
- D) Mecaz anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
- E) Öykülemekten yararlanılmıştır.

12. Ortalık ağır ağır aydınlanıyor, topraktan incecik buğular kalkıyordu. Gülbahar geceden gelmişti tarlaya, otlarla pamuk fideleri henüz ayırt edilemiyordu. Yakında güneş doğacak, kıpkırmızı, her yanı yalıma kesiveren bir güneş. Toprağa basamayacak, sıcaktan soluk alamayacak, bir fırın içine girmiş gibi kavrulacaktı ama gene de güneşin doğmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Çapasına dayanmış, öylece durmuş düşünüyordu. Uzakta, Gâvurdağlarının üstünde belli belirsiz bir ışık çizgisi ve top top ak bulutlar gözüküyordu. Mahmut gideli tam dokuz yıl olmuştu. Mahmut yakışıklı adamdı. Uzun boylu, kalın dudaklı, büyük, yakıcı, kara gözlü bir adamdı Mahmut.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İkilemelerden yararlanma
- B) Birinci kişili anlatımından yararlanma
- C) Niteleyici sözcüklere başvurma
- D) Yinelemelere yer verme
- E) Benzetmeden yararlanma

13. Bugün daha iyi anlıyoruz ki şiirin değeri ne sadece anlamındadır ne de büründüğü şekilde, anlam ve şekil ikiliği zaten kalktı ortadan. Şairin söyleyeceği sözü olacak elbet, hatta bugün belki şairden bir düşüncenin sözcüsü olmasını her zamankinden daha fazla bekliyoruz, yeni hatta derin anlamlarla yüklü olmayan şiirleri küçümsüyoruz. Değil şair, bir fotoğrafçı bile artık düşüncesinin ulaşacağı derinlik ölçüsünde iyi fotoğrafçı olabilir. Düşünceyi içine almakla beraber düşünceyi aşan bir şey var şiirde; usta şairin bildiği, bilir olduğu, düz sözle anlatamadığı bir üst gerçek. Orhan Veli –ki şiirin bilirkişilerindendir- bakın nasıl varmış şiirin bu tarafına:

Bir yer var biliyorum

Her şeyi söylemek mümkün

Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum

Anlatamıyorum

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tartışmacı bir havası vardır.
- B) Tanımlardan yararlanılmıştır.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Örneklemeye başvurulmuştur.
- E) Birinci kişili anlatımdan yararlanılmıştır.

14. Dostoyevski'nin unutulmaz kahramanlarından biri, Hipotit Trentiyev, insanları karşısına alıp çeyrek saat konuşma olanağına kavuşması durumunda, onlara tüm gerçeği anlatabileceğini, onları ardından sürükleyerek dünyayı değiştirebileceğini umar. Hiç kuşkusuz daha niceleri kapılmıştır bu umuda. Yazık ki soylu olmasına soylu ama zavallı bir umuttur bu. "Gerçek" dediğimiz şeyin kişiden kişiye, topluluktan topluluğa değişmesi bir yana, başkalarına iletilmesi de birçok koşulun bir araya getirilmesini gerektirir. Biraz da bu yüzden her yazar, kendince bir okur yaratır kafasında; her yazar, belli bir okur türünü düşünerek yazar. Ne var ki yapıtımızı yayımlamaya boyun eğdiğimiz andan sonra okurumuzu seçme olanağını yitiririz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişisel görüşler
- B) Tartışma
- C) Farklı yapıda cümle türleri
- D) Mecaz anlamlı sözcük
- E) Tanık gösterme

15. Hiçbir sanatçının toplumdan bağımsız hareket etmesi düşünülemez. “Ben, topluma örnek olma niyetinde değilim.” deme şansına sahip değildir sanatçı. “Sanatçı” sıfatını üzerine almış bir kişi, bu işin bir yaşam biçimi olduğunun farkına varmalı ve onu seven, beğenen insanlar için kendisinin bir model olduğunu unutmamalıdır. Çünkü toplum, ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kendini sanatçıdan ve onun hayatından tamamen bağımsız düşünür.
- B) sanatçının yanlışlar içinde olmasını asla kabullenmez.
- C) değer verdiği insanları ve onların hayat tarzlarını kendine örnek alır.
- D) sevdiği sanatçıları hep en iyi yerlerde görmek ister.
- E) sanatçıya yön veren ve onun yaşamını biçimlendiren önemli bir etkidir.

16. Bilinen hikâye, ünlü heykeltıraş Rodin’e sormuşlar: “Üstad bu muhteşem heykelleri nasıl yapıyorsun?” “Gayet basit.” demiş Rodin, “Ben sadece taşın fazlalıklarını atıyorum. Geriye bu gördüğünüz heykeller kalıyor. Kuşkusuz, Rodin’in yaklaşımında esas nokta, neyin “fazlalık” olduğunu bilmektir. Ancak fazlalığın ne olduğunu keşfettiğinizde ortaya güzel bir eser çıkarabilirsiniz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine varılabilir?

- A) Rodin’in diğer tüm sanatçıları kendinden aşağı gören bir tavır sergilediğine
- B) Arı, saf olanı bulmaya çalışmanın sanatçının asıl amacı olması gerektiğine
- C) Elindeki malzemenin fazlalıklarını atan her kişinin sanatçı olabileceğine
- D) Büyük sanatçıların, ellerindeki malzemenin artık yollarının ne kadarının kırılacağını bildiğine
- E) Heykeltıraşlığın diğer sanat dallarına göre öğrenilmesi daha kolay bir sanat olduğuna

17. Günümüzde bir edebiyat eserini okuyup anlamadıklarını söyleyenler eleştirmenler değil, köşe yazarlarıdır. Çünkü romanın medyası değişti. Edebiyat, dergilerin alanı olmaktan çıkıp gazetelerin hafta sonu eklerinin, televizyon talk showlarının malzemesi haline geldi. Bugün romanın konusu, üslubu ya da dili değil, ne kadar satıldığı tartışılıyor.

Bu parçada yakınılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyat eserlerinin eleştirmenler tarafından değil; gazeteler, televizyonlar tarafından ele alınması
- B) Günümüzde edebiyat dergilerinin çıkarılmaması
- C) Edebiyat eserlerinin değerinin günümüzde pek bilinmemesi
- D) Gazetecilerin ve medyanın edebiyat eserlerini ele almaları
- E) Günümüzde nitelikli edebiyat eserlerinin yazılmaması

18. Assos’un tarihi yaklaşık olarak MÖ 2000’li yıllara kadar dayanmaktadır. MÖ 7. yüzyılda Lesbos’tan gelen kolonistlerce kurulan Assos, yıllar boyunca farklı kültürlerle ev sahipliği yapmış ve bunları içinde barındırarak günümüze kadar getirmiştir. Assos, merkez olarak önemli bir yerde bulunuyor. Haritaya baktığınızda kentin güneyinde Ege Denizi ve Lesbos Adası, kuzeyinde Troya şehri, doğusunda İda ve güneydoğusunda Pergamon şehri ile çevrilidir. Bu önemli merkezler arasında bulunmak Assos’u ve halkını hem kültürel hem de ekonomik açıdan zenginleştirmiştir. Bunu buradaki Athena Tapınağı’nın mimari planından ve Aristo’nun buraya açtığı felsefe okulundan görebilmekteyiz.

Bu parçada Assos’la ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne zaman kurulduğuna
- B) Bulunduğu yere
- C) Turistlerden yoğun ilgi gördüğüne
- D) Kimler tarafından kurulduğuna
- E) Kültürel zenginliklerine

19. Benim öykü anlayışım, başka yazarlarınkinden farklı kuşkusuz. Çünkü her yazar, kalıcı olabilmek için kendi kulvarını yaratmak zorunda bence. Ben olaya değil, kurguya, dile dayandırıyorum öykülerimi. Her anın, her durumun öyküleştirebileceğini savunuyorum. Bir öykü yaratmak için özgün bir olay, durum beklememe gerek yok. Bir tek işaret yetiyor bana.

Aşağıdakilerden hangisi bu düşünceleri dile getiren yazarın bir niteliği değildir?

- A) Öykü anlayışının özgün olduğunu düşünen
- B) Kendi kulvarını yaratamayanların yazar olarak nitelendirilemeyeceğine inanan
- C) Üslubu ve kurguyu olaydan daha fazla önemseyen
- D) Basit durumlardan bile öykü çıkarabilen
- E) Her şeyin öyküde anlatılabileceğini savunan

20. Modern Türk hikâyeciliğinin kurucularındandır. Sanatçının getirdiği biçim ve öz yeniliği onu günümüz Türk hikâyeciliğinin doruklarından biri yapmıştır. Bireysel duyguları, bilinçaltını, kişinin bunalım ve tedirginliğini, yalnız adamın psikolojisini kimi zaman gerçeküstü bir anlatımla dile getirmiştir. Güçlü bir sanatçı olmakla birlikte öznel bir sanatçıdır. Hikâyelerinin teması insan sevgisi olmuş, toplumdaki sıradan insanın yabancılaşmasını anlatmıştır. Geleneksel anlatım biçimlerinden kopmuş, yazıya geçmemiş sözcükleri, deyimleri ve halk konuşma tarzını sıkça kullanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Her dönemde beğenilerek okunduğuna
- B) Zaman zaman gerçeküstü anlatıma başvurduğuna
- C) Halkın konuşma biçimine yer verdiğine
- D) Hikâyeleriyle Türk edebiyatına katkı yaptığına
- E) İnsan sevgisini hikâyelerinin dokusuna sindirdiğine

21. Şiiri, ölçü ve uyak gibi kalıplara sığdıramayız, sözüne katılmıyorum. Elbette herkes farklı tatlar alabilir şiirden ama şiiri şiir yapan temel unsurlardır ölçü ve uyak. Hele hele uyak... İslamiyet öncesinden başlayan Türk şiir geleneğinin vazgeçilmezidir uyak. Halk edebiyatının, divan edebiyatının tadı tuzudur. Karacaoğlu'nın koşmalarında, Fuzuli'nin gazellerinde kalbimizin ritmidir; Yahya Kemal'in, Tanpınar'ın, Necip Fazıl'ın dizelerinde kulağımızın pasına çaredir uyak. Öyle ki içeriğinden pek tat alamadığınız bir şiirde bile güçlü bir uyak, şiiri alıp çok yukanlara taşıyabilir.

Bu parçada uyakla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Şiirde vazgeçilmez bir unsur olduğuna
- B) Bazı kişilerin çok gerekli görmediğine
- C) Türk edebiyatının pek çok döneminde yer aldığına
- D) Pek çok büyük şairce kullanıldığına
- E) Son dönemlerde öneminin azaldığına

22. İstanbul deyince aklıma bir martı gelir

Yarısı gümüş yarısı bulut

Yarısı balık yarısı kuş

İstanbul deyince aklıma bir masal gelir

Bir varmış bir yokmuş

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlışır?

- A) Dramatik şiir örneğidir.
- B) Yinelemelere başvurulmuştur.
- C) Karşıt kavramlara yer verilmiştir.
- D) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
- E) İmgelere başvurulmuştur.

23. Aşağıdaki dizelerin hangisinde şiirsellik daha sınırlıdır?

- A) Yollarda kalan gözlerimin nurunu yordum
Kimdir o, nasıldır diye rüzgârlara sordum
- B) Üstünde gök, sürekli bulutlarla yüklüdür
Altında gür deniz ki ezelden köpüklüdür
- C) Ani bir üzüntüyle bir rüyadan uyandım
Tekrar o alev gömleği giymiş gibi yandım
- D) Baktım ki deniz insanı durgun suyu yarı
Bir dev gibi munis ve yorgun saçları vardı
- E) Her sabah başka bahar olsa da ben usandım
Uğramam bahçelerin semtine gülden yandım

24. Hafızın kabri olan bahçede bir gül varmış
Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle
Gece bülbül ağaran vakte kadar ağlarmış
Eski Şiraz'ı hayal ettiren ahengiyle

Bu dördülikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çapraz uyak düzeniyle yazılmıştır.
- B) Konusuna göre lirik şiirdir.
- C) Redif vardır.
- D) Yarım uyak kullanılmıştır.
- E) Kişileştirme yapılmıştır.

25. Binlerce lale serpili yüzlerce bahçeden
Beş yüz yılın kadehleridir şimdi yükselen

Aşağıdakilerin hangisinde kullanılan uyak türü yukarıda verilen beyitle aynı değildir?

- A) Senden bilirim yok bana faide ey gül
Gül yağını eller sürünür çatlase bülbül
- B) Yüksel ki yerin bu yer değildir
Dünyaya gelmek hüner değildir
- C) Günlerdir almadım senden ne bir mektup ne haber
Kaldır rikabını, göster cemalini ey vefasız dilber
- D) Çeşmi insaf kadar kamile mizan olmaz
Kişi noksanını bilmek gibi irfan olmaz
- E) Kalbimde bir hayali kalıp kaybolan şehir
Ayrılmanın bıraktığı hicran derindedir

26. Aşağıdakilerin hangisinde özellikle bilim, sanat ve düşünce ağırlıklı konularda uzmanlarca yapılan seri konuşmalar vardır?

- A) Panel
- B) Sempozyum
- C) Münazara
- D) Söylev
- E) Forum

27. TV'deki aile yapılarının gerçek aile yapısıyla örtüştüğü düşünülemez bile. Ekrandaki ailelerin eğitim düzeyiyle eğitim düzeyimiz, varlıklarıyla varlığımız, terbiye anlayışlarıyla terbiye anlayışımız uyuşmuyor. Hatta yer yer taban tabana zıtlıyor. Üstelik dizilerdeki insan ilişkileri son derece yapay, her şey hesaplı kitaplı. Bu da gerçek hayatla örtüşmüyor. Bu nedenle kişiliği henüz oturmamış gençlerde aile yaşamının tüm dengesini bozabilecek etkiler yaratıyor.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Günlük   B) Deneme   C) Fıkra
D) Söylev   E) Anı

28. Aşağıdaki parçaların hangisinde yazınsal bir söylem vardır?

- A) Türkçenin şu andaki en önemli sorunu, dildeki yabancı öğelerin artmasıdır. Her dilde yabancı kökenli söz vardır. Hiçbir dil saf değildir. Türkçe de pek çok dile söz vermiş, pek çok dilden söz almıştır.
- B) Çağdaşlaşma dendiğinde, çağımızın özlemleri, gereksinimleri, akımları karşısında duyarlı ve hoşgörülü olmayı anlıyoruz. Çağdaş insan, çevresiyle, ülkesiyle hatta dünya ile birlikte yaşar; çevresinin sorunlarıyla yüklüdür ve huzursuzdur.
- C) Genç Kalemler hareketi, edebiyatımıza özellikle dil konusunda yepyeni bir anlayışı getirmiştir. Türkçe kendi benliğine yavaş yavaş dönmeye başlamış; halk, aydınların yazdıklarını anlar duruma gelmiştir.
- D) Yere savrulan kitaplara ve notlara basmamaya özen göstererek birkaç adım attı. Ancak okuyarak anlayabiliyordu hayatı, ancak yazarak kendini katabiliyordu hayata. Ne doğan gün ne ilkbaharda patlayan tohum onu çekiyordu.
- E) Gelenekçi Türk tiyatrosu yazılı bir metne, kurulu bir sahne düzenine dayanmaz. İçeride doğduğu gibi konuşulur. Taklit ve söz oyunlarına dayanır. Temel ögesi güldürüdür. Bu sebeplerden dolayı oyuncuların tip seviyesinde olup karakter özelliği taşımaz.

29. I.

Kandilli yüzerken uykularda
Mehtâbı sürükledik sulara
Bir yoldu parıldayan gümüşten
Gittik... Bahs açmadık dönüştür
Hulyâ tepeler hayâl ağaçlar
Durgun suda dinlenen yamaçlar
Mevsim sonu öyle bir zaman ki
Gâip bir mûsikîydi sanki
Gitmiş, kaybolmuşuz uzakta
Rû'yâ sona ermeden şafakta

II.

Bursa'da eski bir cami avlusu
Küçük şadırvanda şakırdayan su
Orhan zamanından kalma bir duvar
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
Eliyor dört yana sakin bir günü
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
İçinde gülüyor bana derinden
Yüzlerce çeşmenin serinliğinden
Ovanın yeşili göğün mavisi
Ve mimarilerin en ilahisi

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen şiirlerin ortak özelliği değildir?

- A) Aynı uyak örgüsü kullanılmıştır.
B) Aynı ölçüyle yazılmışlardır.
C) Söz sanatlarına yer verilmiştir.
D) Redif kullanılmıştır.
E) İmgelere yer verilmiştir.

30. Aşağıdakilerin hangisinde bir kavram yanlış açıklanmıştır?

- A) "Taşlama", bir kimseyi yermek ya da toplumun bozuk yönlerini eleştirmek amacıyla yazılan şiiirdir.
- B) "Varsağı", Güney Anadolu'da yaşayan Varsak Türkmenlerinin özel bir ezgiyle söyledikleri nazım biçimidir.
- C) "Ninni", annelerin çocuğunu uyutmak için kendine özgü bir besteyle söylediği basit sözlü türkülerdir.
- D) "Nutuk", pirlerin ve mürşidlerin, tarikata yeni giren dervişlere tarikat adabını öğretmek için söyledikleri şiiirdir.
- E) "Hikmet", inançlar üzerine, şakacı bir biçimde Tanrı'yla konuşur gibi söylenen şiiirlere verilen addır.

- 31. I. Edebiyatımızda aruzla yazılmış ilk büyük eserdir.
- II. Didaktik ve alegorik bir eserdir.
- III. İçinde destan, koşuk, sav, sagu örnekleri vardır.
- IV. Hakaniye lehçesiyle kaleme alınmıştır.
- V. Bir tür siyasetname örneğidir.

Yukarıdaki numaralanmış özelliklerden hangisi "Kutadgu Bilig"e ait değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 32. I. Nabi
- II. Ali Şir Nevai
- III. Ahmedi
- IV. Âşık Paşa

Aşağıdaki yapıtlardan hangisi yukarıda verilen sanatçılardan birine ait değildir?

- A) Garipname B) Mecalis'ün Nefais
- C) Hüsn ü Aşk D) Cemşid ü Hurşid
- E) Hayrabad

33. Aşağıdaki sanatçı – eser eşlemelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Süleyman Çelebi – Cihannûma
- B) Şeyhi – Hârname
- C) Nef'i – Siham-ı Kaza
- D) Fuzuli – Leyla ile Mecnun
- E) Ahmedi – İskendername

34. I. Hikemi Tarz
II. Süslü Nesir
III. Mahallileşme Akımı

Aşağıda verilen divan edebiyatı sanatçılarından hangisi yukarıdakilerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Sinan Paşa   B) Naili   C) Nedim
D) Nabi   E) Nergisi

35. **Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, birlikte verilen nazım biçiminde yazılmış yapıtlarıyla ünlenmemiştir?**

- A) Kadı Burhaneddin – tuyuğ
B) Baki – gazel
C) Kaygusuz Abdal – şathiye
D) Bağdatlı Ruhi – terkibibent
E) Nabi – kaside

36. **Aşağıdaki beyitlerden hangisi bir gazelin makta beytinden alınmıştır?**

- A) Nam ü nişane kalmadı fasl-ı bahârdan
Düştü çemende berg-i dıraht itibârdan
B) Haberi olsa anın yoluna can verdiğime
Bana rahm eyleyüben eyleye idi nazarı
C) Gül hasretinle yollara tutsun kulağını
Nergis gibi kıyamete dek çeksin intizar
D) Avazeyi bu aleme Davud gibi sal
Baki kalan bu kubbede hoş bir sada imiş
E) Ayağı yer mi basar zülfüne berdar olanın
Zevk ü şevk ile verir can ü seri döne döne

37. Türk edebiyatını Batı'ya yöneltenlerin başında gelen Şinasi modern edebiyatımızın kurucusu sayılır ve edebi-

yatımızda birçok "ilk"e imza atmıştır. İlk özel Türk gazetesini Tercüman-ı Ahval'i Agâh Efendi ile birlikte çıkarmış,

II

Batı'dan ilk şiir çevirilerini Tercüme-i Manzume adıyla

III

yayımlamış, Şair Evlenmesi ile Batılı tarzda yazılmış ilk

IV

tiyatro eserimizi vermiş, "Emile" çevirisine ön söz olarak yazdığı Defter-i Amal ile Türk edebiyatına, anı türünün

V

ilk örneklerinden birini sunmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

38. I. Talim-i Edebiyat'ta sanat ve şiir konusundaki görüşler ortaya konmuştur.
 II. Yazar, Gülnihal adlı oyununu sürgündeyken yazar.
 III. Zehra, Türk edebiyatında ilk natüralist eser sayılır.
 IV. Şiir ve İnşa, yazarın halk edebiyatına dair görüşlerini ortaya koyduğu makalesidir.
 V. Tarık, konusunu tarihten alan bir oyundur.

Bu cümlelerde eseri hakkında bilgi verilmeyen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Paşa
 B) Muallim Naci
 C) Namık Kemal
 D) Abdülhak Hamit Tarhan
 E) Recaizade Mahmut Ekrem

39. Tanzimat Dönemi Türk edebiyatının en üretken sanatçılarından olup roman, hikâye, anı, eleştiri, çeviri, coğrafya, iktisat gibi birçok türde iki yüze yakın eserin sahibidir. Eserlerinde sade, anlaşılır bir dil kullanmaya özen göstererek halkı eğitmek, bilgilendirmek ve halka okuma zevki aşılacak için yazmıştır. Toplumsal kaygılarla yazdığı için eserleri sanatsal niteliklerden yoksundur. "Ansiklopedik yazar" olarak zamanın en çok okunan ismidir.

Aşağıdakilerden hangisi, sözü edilen yazarımızın eserlerinden değildir?

- A) Zafername
 B) Letaif-i Rivayat
 C) Dünyaya İkinci Geliş
 D) Hasan Mellah
 E) Felatun Bey ile Rakım Efendi

40. Servetifünun sanatçısı olan ---- "Haristan ve Gülistan" adlı eserinde Servetifünun'da yayımladığı hikâyelerini bir araya getirdi. 1908'den sonra Türkçülük akımının etkisiyle sanat anlayışını değiştirmiş, Milli Edebiyat akımına dahil olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
 B) Süleyman Nazif
 C) Hüseyin Cahit Yalçın
 D) Ahmet Rasim
 E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

41. Servetifünun yazarları, yakından takip ettikleri Fransız yazarların etkisiyle realist roman anlayışını benimsemiş-

lerdir. Realist romanlarda olayları kişi ve çevreyi gerçekçi bir şekilde anlatmışlardır. Yazarlar kendi duygu ve düşünce-

lerini esere yansıtmamışlardır. Realist romanlarda eserin üslubu yapmacıksızdır. Halit Ziya Uşaklıgil'in "Mai ve Siyah"

romanındaki Ahmet Cemil karakteri Servetifünun sanatçı-

sını temsil eder. Yazar romanlarında ruh tahlillerine önem verir, roman kahramanlarını yaşadıkları çevreye uygun olarak anlatır. Öykülerinde İstanbul'da yaşayan azınlıkları, seçkin kişileri anlatan Hüseyin Siret Özsever ise biçim

ve öz bakımından Ahmed Mithad etkisindedir; "Nadide" ve "Hayal İçinde" romanlarında gerçekçi bir yaklaşımın temelinde ruhsal çözümlemelere yer vermiştir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

42. İlk şiirlerini Servetifünun edebiyatının etkisinde yazmış, sonra hece veznini ve sade Türkçeyi benimseyerek Beş Hececilere katılmıştır. Heyecan yüklü, epik şiirler yazan şairimiz edebi hayatının son döneminde tasavvufi konulara yönelmiştir. En önemli eserleri "Miras ve Varidatı Süleyman"dır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
- B) Cahit Sıtkı Tarancı
- C) Halit Fahri Ozansoy
- D) Enis Behiç Koryürek
- E) Yusuf Ziya Ortaç

43. Köyün ve köylünün yaşama bakışı, doğayla mücadelesi, aşk anlayışı gibi toplumsal, ruhsal yapısını amaç edinen köy edebiyatı Cumhuriyet Dönemi'nde Köy Enstitülerinin açılmasıyla önem kazanmıştır. Birçok romancı eserlerinde geri bırakılmış köylünün sorunlarından bahsetmiştir.

Bu parçada sözü edilenlerle aşağıdaki yapıtlardan hangisi arasında ilinti kurulamaz?

- A) Yaban
- B) Yılanların Öcü
- C) Sözde Kızlar
- D) Çalıkuşu
- E) Bozkırdaki Çekirdek

44. Cumhuriyet Dönemi sanatçılarından Haldun Taner öykü ve tiyatro alanındaki eserleriyle tanınmıştır. Hikâyelerinde üst tabakalardaki yozlaşmayı, görgüsüz, şımarık zenginleri alaycı bir biçimde anlatır. Daha çok olay öykücülüğünü tercih eden yazar ---- adlı öyküsüyle CHP Öykü Yarışması'nda birincilik elde etmiş ve ---- adlı eseriyle de Türk edebiyatının ilk epik tiyatro ürünü ortaya koymuştur.

Bu parçada boş bırakılan yerler aşağıdakilerin hangisiyle sırasıyla tamamlanır?

- A) Yaşasın Demokrasi – Deli İbrahim
- B) Ekmek Kavgası – Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım
- C) On İkiye Bir Var – Genç Osman
- D) Şişhane'ye Yağmur Yağmıyordu – Keşanlı Ali Destanı
- E) Sarnıç – Fazilet Eczanesi

45. Beni uykudan uyandırır uyandırmaz
Dünyanın bütün huyları yüzünde
Ben bunlardan birini seviyorum en çok
Sana bir nar kesip uzatıyor ya doğa
Tutsam tanelerini
Sevincin gözyaşları derdim buna.

Bir süre bakışıyoruz karşılıklı
Ben uykudan uyanır uyanmaz
Benimle şiir gibidir bu
Tam karşımda ama yazılmamış

Bu şiirin içerik ve biçim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda şiir, Cumhuriyet Dönemi anlayış ya da topluluklarından hangisine ait olabilir?

- A) Hisarcılar
- B) Toplumcu gerçekçiler
- C) II. Yeniciler
- D) I. Yeniciler
- E) Saf şiir anlayışı

46. Millî edebiyat, Türkçülük ve millî kaynaklara dönme
I
düşüncesinin etkisiyle dilde sadeleşme, aruz yerine hece
II III
veznini kullanma, yerli hayatı yansıtırma ülküsü güden,
IV
Ziya Osman Saba ve Sabri Esat Suyavuşgil gibi sanatçıların
V

bulunduğu bir edebî dönemdir.

Yukarıdaki altı çizili yerlerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

47. (I) 1941’de geleneksel şiir anlayışına tepki olarak ortaya çıkan ---- şiirde ölçü ve uyak, şiiri kısıtlamaktan başka bir işe yaramaz, derler. Onlara göre dilde bulunan her sözcük şiire girebilmeli, şairane söyleyişlerden kaçınılmalıdır. Şiirde espri ve şaşırtmaya dayalı bir anlayış benimsenmelidir. ---- Bu edebi hareketin en önemli temsilcilerindendir.
- (II) 1950’den sonra ortaya çıkan ---- hareketinin şiir anlayışı imgeye kapılarını sonuna kadar açmıştır. Konuşma diline sırt çeviren bu şairler sıradanlık, basitlik, aleladelikten kaçınırken anlaşılır olabilmeyi hiç önemsememişlerdir. Aydınlar seslenmeyi amaçlamışlardır. “Dünyanın En Güzel Arabistanı” şiir kitabıyla ---- bu hareketin en önemli şairlerinden biri olmuştur.

Yukarıdaki parçalarda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II
A) Yedi Meşaleciler – Ziya Osman Saba	Fecriati – Ahmet Haşim
B) Beş Hececiler – Faruk Nafiz Çamlıbel	Mavici – Attila İlhan
C) I. Yeniciler – Melih Cevdet Anday	II. Yeni – Turgut Uyar
D) II. Yeniciler – Edip Cansever	I. Yeni – Orhan Veli Kanık
E) Maviciler – Attila İlhan	Hisar – Mehmet Çınarlı

48. **Aşağıdakilerden hangisinde yapıt birlikte verildiği sanatçıya ait değildir?**

A) Baykuş	– Halit Fahri Ozansoy
B) Balıkesir Muhasebecisi	– Muhsin Ertuğrul
C) Binnaz	– Yusuf Ziya Ortaç
D) Finten	– Abdülhak Hamit Tarhan
E) Canavar	– Faruk Nafiz Çamlıbel

49. **Aşağıdakilerden hangisi “Öz Şiir” anlayışıyla ürün vermemiştir?**

- A) Nazım Hikmet
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Necip Fazıl Kısakürek
D) Cahit Sıtkı Tarancı
E) Ahmet Muhip Dıranas

50. ---- romanlarında sevgi konusuna ağırlıklı olarak yer verir. Kahramanlarını daha çok kadınlar arasından seçen yazar, kahramanlarına ayrıca önem verir. Ruh çözümlemelerinde dil ve anlatımı savruk ve özensizdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- B) Ömer Seyfettin
- C) Halide Edip Adivar
- D) Sait Faik Abasıyanık
- E) Ruşen Eşref Ünaydın

51. (I) Tanzimat romanı, Namık Kemal'le sosyal meseleleri işlemeye başlamış, Ahmet Mithat romanlarında ele aldığı her toplumsal sorunun ardından kıssadan hisse vererek hem geleneksel sahne sanatlarını hem de modern romanın teknik özelliklerini birleştirmeye çalışmıştır. (II) Servetifünûn romancılarından özellikle Halit Ziya ve Mehmet Rauf toplum sorunlarını eleştirel bir tutumla ele almışlardır. (III) Cumhuriyet Dönemi'nde sosyal gerçekçi edebiyatın en güzel örneklerini verenler arasında Sabahattin Ali, Sadri Ertem, Mahmut Yesari gibi yazarlar sayılabilir. (IV) 1960 sonrasında ise Kemal Tahir ve Orhan Kemal kendilerine has sosyal gerçekçi roman türünü oluşturmuşlardır. (V) Türk köyüne, köylüsüne ve Osmanlı tarihine farklı bakışı ile Türk romancıları arasında kendisine farklı bir yer edinen Kemal Tahir'in romanlarından bazıları "Sağırdere, Esir Şehrin İnsanları, Körduman"dır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

52. Aşağıdakilerden hangisi Turan Oflazoğlu'na ait tiyatro yapıtlarından biri değildir?

- A) IV. Murat
- B) Deli İbrahim
- C) Genç Osman
- D) Şeyh Bedrettin
- E) Kösem Sultan

53. Aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Asaf Halet Çelebi modern gelenekçi tavrın temsilcisi olarak tanınır.
- B) Haydar Ergülen, "Nar" adlı toplu şiirlerinde daha çok bireyselliği ele almıştır.
- C) Mithat Cemal Kuntay'ın roman türündeki tek eseri "Üç İstanbul"dur.
- D) Yusuf Atılgan bireyin yalnızlığını "Aylak Adam" adlı romanında başarıyla anlatmıştır.
- E) Mustafa Kutlu, hayatın gerçeklerini bilinçaltı unsurlarla birleştirdiği öykülerini "Dost" ve "Yaşamasız" adlı kitaplarda toplamıştır.

54. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Edebiyatımızda absürt tiyatronun en büyük temsilcisi Göngör Dilmen'dir.
- B) Şairliğinin yanında önemli bir deneme yazarı olan Salah Birsal, "Kurutulmuş Felsefe Bahçesi"ni kaleme almıştır.
- C) "Hastalar ve Işıklar, Çok Sesli Bir Ölüm" Rasim Özdenören'in betimleme ağırlıklı öykü kitaplarıdır.
- D) Tablo şiir niteliğindeki şiirlerin yazarı Orhan Şaik Gök-yay "Deniz Sarhoşları" ile tanınır.
- E) Kadın sorunlarını ele alan Pınar Kür'ün en önemli eseri "Asılacak Kadın"dır.

- 55.** Sanatın önündeki en büyük engel durağanlıktır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda hayatın akışı değişmiştir. Hayatın devingenliğini yakalayamayan sanat, ilerici olamaz. Sanatçı tekniğe, hıza hatta savaşa kayıtsız kalamaz. Dizelerini kurarken bunları göz önüne almak zorundadır.

Bu düşünceleri ileri süren bir yazar aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Fütürist   B) Realist   C) Sürrealist
- D) Varoluşçu   E) Sembolist

- 56.** Kökü İlk Çağ Yunan felsefesine dayanan bir felsefe sistemidir. İnsanlığın yok olma tehlikesiyle karşılaştığı ve bütün değer yargılarının sarsıldığı İkinci Dünya Savaşı yıllarında kendine uygun bir ortam bularak tutunmuş, yaygınlaşmıştır. Bu akımın temelinde şu düşünce vardır : "İnsan önce dünyaya gelir, var olur; ondan sonra da kendi özünü kendi yaratır."

Bu parçada sözü edilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealizm
- B) Emprezyonizm
- C) Fütürizm
- D) Dadaizm
- E) Egzistansiyalizm